

Willemstad

Ontstaan in 1565 na inpoldering van gors de Ruigenhil op aandringen van de markies van Bergen op Zoom Jan IV van Glymes, Zo ontstond het dorp Ruigenhil.

In 1582 kreeg prins Willem van Oranje als beloning en als schade vergoeding van de staten van Brabant het dorp Ruigenhil. De prins zag hierin een sleutelpositie om een vesting te maken, met het oog op de grote wateren om het dorp. In oktober 1583 kwam dan ook het bericht *'dat de plaats Ruigenhil met gods hulp besloten en tot een stad genomen was'*. Dit ging al gauw over Willem's stad oftewel Willemstad.

Na de dood van Willem van Oranje nam zijn zoon Prins Maurits het stokje over en zorgde voor completering van de verdedigingswerken. Prins Maurits voelde zich thuis in dit stadje en verbleef er dan ook veelvuldig. Hij zorgde ervoor dat hij in 1623 het 'Princenhof' werd gebouwd, nu beter bekend als 'het Mauritshuis'. Na een grondige verbouwing in 1973 door toenmalige Koningin Juliana geopend als stadhuis en tot 1997 zodanig dienst gedaan. Ook nu nog steeds Koninklijke betrekkingen met het koningshuis, Koningin Beatrix heeft de titel 'Vrouwe van Willemstad'

Het complete stadsdeel binnen de verdedigingswallen, de wallen met singels inclusief het schootsveld buiten de omwalling zijn in 1970 tot beschermd stadsgezicht verklaard.

- Koepelkerk 1607
- 16e eeuwse stratenpatroon
- vesting: wallen, ravelijnen, bunkers, kruithuizen, bastions.

Zwingelspaansedijk

- Buurtschap Zwingelspaan (kruising Tonse-, Droge- en Zwingelspaansedijk) vroeger echt dorpje: scholen, kruideniers, twee bakkers, slager, fietsenzaak, timmerman, wagenmaker, smederij en twee cafe's (zwingelen = vlas van harde delen ontdoen).
- Zwingelspaansedijk 2- boerderij de Stoof gelijknamig Buurtschap. Hier heeft geruime tijd geleden een meekrapstooft gestaan, maar deze stond aan de andere kant van de dijk tov schuur 'Oude Stoof' en diende voor het drogen en verwerken meekrap.
- Stekkenplek, botanische tuin

Bron: Heemkundekring Willemstad, Fijnaart en TAB Willemstad

Fietsroutes

Oude Molen

Stichting de Oude Molen

Oudemolensedijk 16
4793 TH Oudemolen (NB)

www.stichtingdeoudemolen.nl

*Theetuin/proeverij/B&B
Floris en Sabina*

Kraaiendijk 25
4794 SE Heijningen
0168-471146

www.FlorisenSabina.nl

Algemeen

Welkom in West-Brabant; een waterrijk stukje Nederland dat is ontstaan uit dijken en polders en waar al vermeldingen zijn van bebouwing in 1285: *dorpje Valkenborg aan Groote of Valkenborgse Amer in de polders De Oude Heijningen en/of de Ruijgenhill, behorende tot de Heerlijkheid Breda en Markiezaat Bergen op Zoom*. Dit dorpje verdwijnt door de Elizabeth vloed in 1421, die het gebied onder de zeelei zet. De markies bezat op het gors De Oude Fijnaart een jachthuis. Rond 1548 vindt inpoldering van deze gors plaats, en ontstaat het geplande dorp Fijnaart met eigen jurisdictie, vernoemd naar de polder. In 1549 vindt hier de bouw van de eerste kerk van steen, hout en riet plaats.

Tijdens de Tachtigjarige oorlog (1562) die uiteindelijk eindigde in 1635, had de streek de schermutselingen van Geuzen en Spanjaarden te verduren en vielen de eenzame boerderijen (plm. 15 stuks) ten prooi aan invallen van soldaten. De ongeregelde hielden maar niet op: eind 1600 kwamen Engelse en Schotse troepen gebruik maken van de 'gastvrijheid' van de boeren; toen het gebied in 1747 in Oostenrijkse handen kwam door een erfenis, kwamen die vervolgens de streek onveilig maken (zgn. successie oorlogen). Het gevolg was dat de streek tegen 1800 werd geteisterd door rondlopende zwervers, verstotene en gedeserteerde soldaten, waaronder de legendarische Bende van Jean Pieters. Totdat de Fransen op 22-2-1793 de streek binnenvielen en Franse soldaten werden ingekwartierd. Zij werden door veel West-Brabanders warm onthaald. Napoleon zorgde voor orde, maar uiteindelijk ook voor de nodige repressie. De Bataafse Republiek werd uitgeroepen (Vrijheid-Gelijkheid-Broederschap!), vanuit bewoners van Fijnaart werd zelfs de Sociëteit der Broederschap opgericht. De Fransen bleven tot ongeveer 1813.

Midden 1800 kwam het maatschappelijke leven en de bedrijvigheid goed op gang. Er vond bouw van molens plaats, buurtschapjes ontstonden met de nodige winkeltjes, er werd belasting geheven en er werden maatregelen getroffen tegen *stroopers en ander gespuis*. Eind 1800 is zelfs sprake van een tamelijk rustige tijd. Wel krijgt de streek te maken met twee cholera-epidemieën (1832 en 1866).

De eerste wereldoorlog bracht in 1914 veel Belgische vluchtelingen naar deze streek. Rond 1920 is de streek weer vervallen tot werkloosheid en armoede.

Theetuin/proeverij/B&B

Floris en Sabina

- Overnachten in deze landelijke B&B.
- Of bijkomen met een drankje in de tuin.

Tonnekreek

- Tonsedijk 16: de gebouwen dateren uit 1760 tot 1780, een van de oudste boerderijen in Fijnaart.
- Buurtschap Tonnekreek
- schooltje aan Tonsedijk (40 kinderen)
- 'Stiltegebied'
- oude vlasroterij naast de kreek.
- Tonnekreek vroegere uitmonding van de Mark (voor Elisabethsvloed 1421).
- streek met kleine boeren, rietsnijders en griendwerkers (zinkstukken Deltawerken)

Volkerak (uitstapje groene route)/Haringvliet/Helsegat

1970 Deltawerken- vaste verbinding met Rotterdam en Goeree

Volkeraksluizen

Gebouwd in 1967 als onderdeel van het Deltaplan, scheepvaartroute tussen Rotterdam en Duitsland en Antwerpen en Frankrijk.

In 1977 bouw sluis voor de Recreatievaart en een extra inlaatsluis. Beroepsvaartsluizen lengte van 325 meter lang en 24 meter breed, Jachtensluis 142 meter lang en 16 meter breed, jaarlijks passeren er ongeveer 110.000 beroepsvaartuigen met een laadvermogen van 200.000 ton en ongeveer 148.000 jachten.

De totale oppervlakte van dit complex is 300 hectare, waarvan 200 hectare water en 100 hectare land en was in 1988 het grootste binnenvaartobject van de wereld.

Oude Molensedijk

- Buurtschap Oude Molen: Oudemolensedijk/Stadsdijk plm. 50 jaar geleden: 7 kroegen, vier bakkers, drie smederijen, twee klompenmakers (naast het café), vlasboeren, een touwboer.
Later veel westbrabantse landarbeiders naar Shell Pernis
Punt waar drie polders samenkomen: Oude Fijnaart bedijkt in 1548, onder de naam Vrouwe Jacobsland met dorp Fijnaart; Ruigenhilpolder met dorp Ruigenhil 1564 (later Willemstad); Oude Heijningen 1583
- Buurtschap Nieuwe Molen: kruising Oude Heijningsdijk/ Oude Molensedijk. De 'nieuwe molen' is gebouwd in 1725 in opdracht van de Markiezin van BoZ en afgebroken in 1972.

Slobbegorsedijk

- Slobbegorsedijk 7 - Mariendreef woonhuis anno 1767
- Buurtschap 't Kwartier: slobbegorsedijk/kwartiersedijk/juffrouwenweg: zicht op Basiliek Oudenbosch
- Buurtschap Zevenhuizen: hoek Potenblokseweg/Postbaan/Slobbegorsedijk
- Aan slobbegorsedijk polders: Rolleplaat, Slobbegors, Elisabeth, Juffrouwen, Kwartierse gorzen, Angelina, Oude Appelaar, Grootte Toren.
- Dintel. Overkant suikerfabriek Stampersgat

Stadsdijk

- Buurtschap Stadsdijk loopt van kruising Oude Molen tot Helsedijk: scheiding Oude Heijningsepolder en Ruigenhilpolder
- uitstapje naar de armenhoeve, boerderij uit 1574 met een winkeltje in allerlei leuke hebbedingetjes de prullenkast.

Steile dijk

- Buurtschap Steile Dijk
- woningen 1908 voor bazen suikerfabriek.
- 1945 noodbrug aangelegd door Russen en Mongolen
- tot vijftiger jaren drukte van belang, veel verkeer en bewoning: (nood)brug (sloop 1956) + stoomtram 1935 naar Willemstad + doorgaande weg tussen Roosendaal en Fijnaart. Sloot naast de dijk was haven: bietenschepen, beurtschippers, parlevinkers.

Tijdens de tweede wereldoorlog bekeerde de burgemeester van de gemeente Fijnaart en Heijningen zich tot de NSB. Hij was burgemeester tot 4-11-1944 en werd de "schrik van Brabant" genoemd. Ook nu is de streek weer een frontgebied tijdens de bevrijdingsgevechten.

In een stormnacht in februari 1953 bezwijken de dijken aan het Volkerak en aan het Hollandsch Diep. Er wordt een groot gedeelte van de polders verzwoegen door een vier meter hoge watermassa met het gevolg 75 doden, 80 huizen totaal vernield, 17 boerderijen weggespoeld, 70 woningen zwaar beschadigd en nog eens 500 woningen lichtbeschadigd .
Sinds 1996 vallen Willemstad, Klundert, Fijnaart, Heijningen en alle tussenliggende buurtschappen onder de gemeente Moerdijk, met als gemeentestad Zevenbergen.

De polders

Op uw tocht geniet u van het vlakke land en verre uitzichten. Het land van deze streek is dan ook ontstaan door het inpolderen van gorzen (land dat niet meer onderstroomt bij hoog water). Inpoldering vindt plaats door het aanleggen van een dijk en wegpompen van het water achter de dijk.
De oudste polder De Oude Fijnaart (Vrouwe Jacobsland) werd in 1548 drooggelegd, de Ruigenhilpolder in 1564 (Willemstad heette eerst Ruigenhil), de Oude Heijningsepolder in 1583. De Sabina- Henrica polder rond 1800.

Langs de slobbegorsedijk vindt u de polders: Rolleplaat, Slobbegors, Elisabeth, Juffrouwen, Kwartierse gorzen, Angelina, Oude Appelaar, Grootte Toren (allen 18e eeuw).

De forten

De forten zijn gebouwd in tijden dat de streek een frontgebied was tijdens verschillende oorlogen en overheersingen. De forten versterkten de natuurlijke waterfronten. Tijdens de Oostenrijkse successieoorlogen (rond 1750) zijn fort Oranje, fort de Hel (bestaat nog), fort Hompesch (oude?), fort Beaufort, fort Bovensluis (bestaat nog) en fort Barlaque (in de Torenpolder) gebouwd.

Ten tijde van de inkwartiering Franse troepen (plm. 1800) zijn fort Haaren (fort Bovensluis) gebouwd en fort Sabina (vm fort De Ruijter 1810) gebouwd.

Economie en buurtschappen

In 1568 wordt de eerste meekrapstoof gebouwd nabij het kruispunt Boerendijk/Zwingelspaansedijk. De meekrap is een wortel die gedroogd en gemalen wordt en als grondstof diende voor textielverf voor de lakenindustrie in Vlaanderen. Kleuren die hiervan werden gemaakt: cochenille, purper en scharlaken.

Vanaf 1900-1950 vindt vlasteelt plaats, waarvan de verwerking veelal in een schuur aan huis plaats had. Een bezoek aan het vlasmuseum in Klundert is zeker de moeite waard.

Vanaf 1950 is er veel suikerbieten- en champignonenteelt.

Tot 1950 is er veel bedrijvigheid in buurtschappen bij sluizen en vaarten, bruggen en doorgaande wegen. Tot de tweede wereldoorlog rijdt er zelfs een stoomtram van Roosendaal naar Willemstad.

Op uw fietsroute komt u door nogal wat voormalige of nog bestaande buurtschappen die overigens geen van allen de omvang en bedrijvigheid kennen van halverwege de vorige eeuw. Dit komt door de dijkdoorbraak in 1953, de mechanisatie van de landbouw en de industrialisatie in de havens (w.o. Rotterdam en Pernis). Vanaf 1955 reden tientallen pendelbussen naar de havens en scheepswerven. En ook door de vaste verbinding met Rotterdam en Goeree (1970) is de bevolkingssamenstelling en de economische basis van het gebied sterk veranderd. Vervolgens zijn veel armetierige dijkhuizen verplicht gesloopt. Dat neemt niet weg dat voor een oplettend oog er veel moois van toen en nu is te ontdekken.

Hopelijk helpt deze beschrijving u bij het genoeglijk ervaren van de geschiedenis en wat er nog van over is in onze mooie streek.

Noordschans

- oude suikerbietenhaven
- schuurkerkje Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland
- Aalskreek
- voormalige schans en haven van Klundert

Oostdijk

- De Tiet: land art "De Wachter" van Marius Boender. Plek waar in 1953 de dijk doorbrak. Prachtig uitzicht.

- Buurtschap Bovensluis anno 1600
- Sluiswachterwoning anno 1618. Uitzicht op gorzen, griendwerkershuisje en voormalig getijdenhaventje: verscheping suikerbieten, aardappelen, rijshout. Vroeger weegbrug.
- Oude boerenhoeve binnendijks 1802, met dam anno 1641.
- Camping op voormalig fort Haaren uit Franse tijd (1793- 1815)

Oude Heijningsedijk

- Buurtschap de Driehoek hoek Oude Heijningsedijk/Kwartiersedijk (vroeger drie kroegen)
- Oude Heijningsdijk 54: Fort Oranje
Tegenover voormalig fort uit midden 18 eeuw. In de achthoekige kamer vergaderden 1 x per jaar de Eigenaren van de Aanwassen onder Fijnaart.
- Oude Heijningsdijk 32- anno 1675 Jan Jansen Maris uit Doel Antwerpen is de stamvader
Van alle Marissen in Nederland. 2006 laatste Maris op deze boerderij.
- Oude Heijningsdijk 30 anno 1792 voormalige meekrapstoof daarna gemengd boerenbedrijf nu landbouwbestrijdingsmiddelenbedrijf.
- Hoek Oude Heijningsdijk en Potenblokseweg - vm postkantoor.

Klundert

- Vlasmuseum
- Oude begraafplaats
- Oude joodse begraafplaats Blauwe Hoefsweg.
- Stadhuis anno 1621

- Vroeger werd de Moye Keene druk bevaren.
- De Bottekreek in het centrum, waarlangs enkele huizen anno 1600.
- Vestingwallen met 'stenen poppen' en sluisje 'Verlaatsheul'.
- Voormalig kroondomein Oranje Nassau.

Korenmolen de Oude Molen

De naamgever van het dorp Oudemolen was de standaardmolen(1561-1725) op de kruising Stadsedijk en Drogedijk. Na 1725 werd in opdracht van de markies van Bergen op Zoom op de Nieuwe molen een dwangmolen gebouwd. Na zware beschietingen in de tweede wereldoorlog en stormschade in 1950, is in 1952 gestopt met de molen en in 1957 is de molen kaalgezet om uiteindelijk in 1972 te worden gesloopt. In 1846 is in Oudemolen op de huidige locatie een windkorenmolen gebouwd, deze heeft tot 1992 dienst gedaan als veevoeder bedrijf, echter is er van af 1967 niet meer op de wind gemalen, toen is deze door een molenmaker "onttakeld". Sinds 2000 in bezit van de Stichting en in 2001 begonnen met de restauratie die in 2008 is afgerond. De molen is nu weer draai en maalvaardig en wordt door vrijwillige molenaars wekelijks draaiende gehouden. Iedere woensdag en zaterdag geopend voor publiek

Bijzondere Punten op alfabetische volgorde:

Blaaksedijk

- Buurtschap De Blaak-Barlaque
- oud en vervallen sluisje; schutte schepen van de Dintel naar Moye Keene of Keenehaven richting Klundert.
- Sloot langs de Blaaksedijk was 'vaargat' naar Blaaks Haventje
- Hier wordt de Mark Dintel.
- betekenis van Barlaque: Baer = woest of kaal; Lake of lakee = afwatering. Ook: Franse Baron Barlaque had veel grond ten tijde van Markiezaat BoZ
- Huize De Blaak anno plm. 1880 - huidige tuin "Costa Keene". onderhuis voormalig onderkomen voor vlaswerkers.

Boerendijk

- plm. 1568 eerste meekrapstoof "Oude Stoof" nabij kruispunt Boerendijk/Zwingelspaansedijk
- Boerendijk 29: anno 1698 zie gevelsteen zijgevel.

Buitendijk west

- Buitengorzen = buitendijk aangeslibd land dat bij getijden niet meer onderloopt = rustgebied exclusief voor vogels: reigers, ganzen, grutto's, lepelaars, zilverreigers, tureluur, nachtegaal, wielewaal, bruine kiekendief, buizerd, koekoek, boerenzwaluw, kerkuil, voormalig griendwerkersgebied.
- Moerasmelkdistel, gele rivierkruiskruid, balsemien, Koninginnekruid, grote klit, akkerdistel.
- Imkers.
- Wezels, konijnen, reeën, fazanten, vossen.
- voormalige haventjes van Tonnekreek en Bovensluis (achter voormalig buitendijkse -sluiswachterwoning en de opgeknapte sluis anno 1680.

Fort de Hel

Gebouwd op het voormalige aarden fort Anna (1748) De Fransen bouwden hierop in 1811 het fort l'enfer, na hun vertrek in 1813 omgedoopt tot fort de Hel. Het fort was ingericht voor logies van 14 man en tot berging van 9500 kg buskruit. Omdat stenen forten kwetsbaar werden voor het grovere geschut vond er tussen 1882 en 1884 een grondige verbetering plaats. Het fort had als doel om de keelzijde (van vijand gekeerde zijde) te beschermen en had hiervoor eerst de beschikking over 6 kanonnen van 12 cm en 4 mortieren van 20 cm, later 2 kanonnen van 8 cm brons, 2 mitrailleurs M 90 en 4 Coehoornmortieren voor 13 cm lichtkogels. De organieke bezetting, vastgesteld in 1896, bedroeg in totaal 114 man, waarvan 51 man infanterie, 56 man vestingartillerie en 7 man genie. De werkelijke bezetting was echter niet meer dan de fortwachter.

Echter met de mobilisatie van 1914-18 was de volledige bezetting wel aanwezig maar werd er voor legering een houten barak gebouwd. In 1926 werd de vesting Willemstad opgeheven en verdween ook de functie voor het fort. De Duitsers hebben het fort nog gebruikt van 1941 tot 1944, op 5 november 1944 werd er nog een nietsvermoedende Britse eenheid door mortiervuur geraakt en vielen er 4 doden en veel gewonden, na een volgende aanval op het fort bleken de Duitsers al gevlucht. Het fort werd in 1988 tot beschermd monument verklaard en heeft nu een culturele en recreatieve bestemming.

Fort Sabina (uitstapje groene route)

1811 eerste verdedigingswerk in noordwestelijke punt Sabina-Henricapolder (later fort de Ruyter, later fort Sabina). Uitbreiding 1880-1883. Diende ter afgrenseling tegen invallen in NB en ZH via Zeeuwse Delta.

Complex van aardenwallen, kazerne, kruithuis e.d. Er is weinig gevochten, wel schuilplaats voor inwoners Heijningen en Stadsedijk in tijden van oorlog en overstromingen.

Tot eind jaren 50 permanente bezetting landmacht.

Vervolg bijzondere punten op blz. 11

Bijzondere Punten op alfabetische volgorde, vervolg van blz. 6:

Fortweg

- Fortweg 2 - hoeve voorouders Adriaan van Dis

Fijnaart

- Eind 1800 tot midden 1900 stoomtram van Roosendaal naar Willemstad via Steile dijk, Appelaarsedijk, Nwe Molen, Oude Molen en Stadsedijk. Tramstation tegenover Appelaarseweg. Molenstraat heette Stationsstraat.
- Wilhelminastraat 5- anno 1663 zie pannendak. type middelangsdeelschuur sinds eeuwen bezit familie Maris
- dinsdagochtend markt 6 kramen
- Museum van Lien

Heijningen

- "Hollands Brabant", "De Kolonie"
- Herdenkingsmonument watersnoodramp 1953
- 1953 hulp uit Scandinavië (houten huizen), Zwitserland (gemeenschapshuis Pezzalozzi) en Frankrijk

Kadedijk

- Zuidelijk: Appelaar- en Torenpolders, anno eind 1600
- Henriettepolder (tussen Boerendijk, Blaaksedijk en Nieuwendijk)
- Buurtschap Kade: kruising Kadedijk/Blaaksedijk/Boerendijk: vroeger 4 winkeltjes wv 3 zgn. huiskamercafés!
- Kadedijk 77: daarachter oudste stukje geschiedenis Fijnaart: de Konijnenberg: voor de inpoldering van Oude Fijnaartse polder stond daar al het jachthuis van de markies van BoZ. In jaren 30 afgegraven in het kader van een werkverschaffingsproject.
- Kadedijk 79: Anna Hoeve anno 1769
- Kadedijk 146 a: voormalige vlasserij

Routebeschrijving rode route

Bezienswaardigheden zijn **groen gemarkeerd**

Van de in rood gedrukte plaatsen is een omschrijving opgenomen in de alfabetische lijst met “Bijzondere punten”.

RA = RechtsAf, RD = RechtDoor, RE = Rechts, LA = LinksAf, LI = Links

Rode Route 25 Km.

Start Carpoolplaats aan de afslag **Fijnaart**

LA Parallelweg, RA Westkreekweg, RA Tennislaan,

LA Beneden Molenstraat, RD, Molenstraat (de Dijk op).

RE **Museum van Lien**,

RD **Kadedijk** gaat over in **Boerendijk**, in bocht bij snelweg RA Dreef,

RA Nieuwendijk, RA **Barlaaksedijk**, **Barlaak(Barlaque)**

LA Oude Appelaarsedijk, RA Appelaarsedijk, LA **Steiledijk**,

LA **Slobbegorsedijk**, RA Potenblokseweg,

uitstapje RA naar **Boerderij Reijnders** Oude heijningsedijk 105

(oude boerderij met verzameling van oude werktuigen en dagelijkse dingen).

LA **Oude Heijningsedijk**, **Fort Oranje**, gaat over in Kraaiendijk,

bij **Theetuin / B & B Floris en Sabina** RA Tussenweg, RA **Stadsedijk**,

RA **Oudemolensedijk** met LI **Korenmolen de Oude Molen**.

Onder snelweg LA naar Carpoolplaats.

De Rode en Groene route is ook als één route te rijden en is dan 45 Km.

Routebeschrijving van de groene route

Bezienswaardigheden zijn groen gemarkeerd

Van de in rood gedrukte plaatsen is een omschrijving opgenomen in de alfabetische lijst met “Bijzondere punten”.

RA = RechtsAf, RD = RechtDoor, RE = Rechts, LA = LinksAf, LI = Links

Groene Route 30 Km

Start Carpoolplaats afslag **Fijnaart**, RA Parallelweg, onder snelweg door

Oudemolensedijk met RE **Korenmolen de Oude Molen**, LA **Stadsedijk**,

uitstapje naar **Prullenkas**, LA Tussenweg,

Bij **Theetuin en B & B Floris en Sabina** RA Kraaiendijk, LA **Fortweg**,

RD uitstapje **Fort Sabina**, RA Maltaweg na snelweg RA

uitstapje **Fort de Hel**, RD Maltaweg, volg Willemstad vesting,

LA Hellegatseweg uitstapje **Volkeraksluizen**, RA Lantaarndijk,

Bij rotonde RA **Willemstad**, bij haven LA en direct RA Voorstraat,

einde RA Hofstraat **TAB(info)** LA Landpoortstraat,

1^e weg LA Kon. Wilhelminastraat, LA Lierenstraat gaat over in Grindweg

RA **Oostdijk** Fietsend langs **Hollandsch Diep met gorzen**,

RE Fort en **Camping Bovensluis**, **Tonnekreek**, RD **Buitendijk West**,

Noordschans, RA Noordschans, LA Schansweg,

(In **Klundert**) gaat over in Schanspoort LA Oosterstraat,

RA Kerkring, gaat over in Brugstraat en dan in Stadhuisring,

RE **voormalig Stadhuis**, LA von Kropffplein, RA Blauwe Hoefsweg,

LA t'ravelijn, RE **Suikerij- en Vlasmuseum**, RA Stoofdijk,

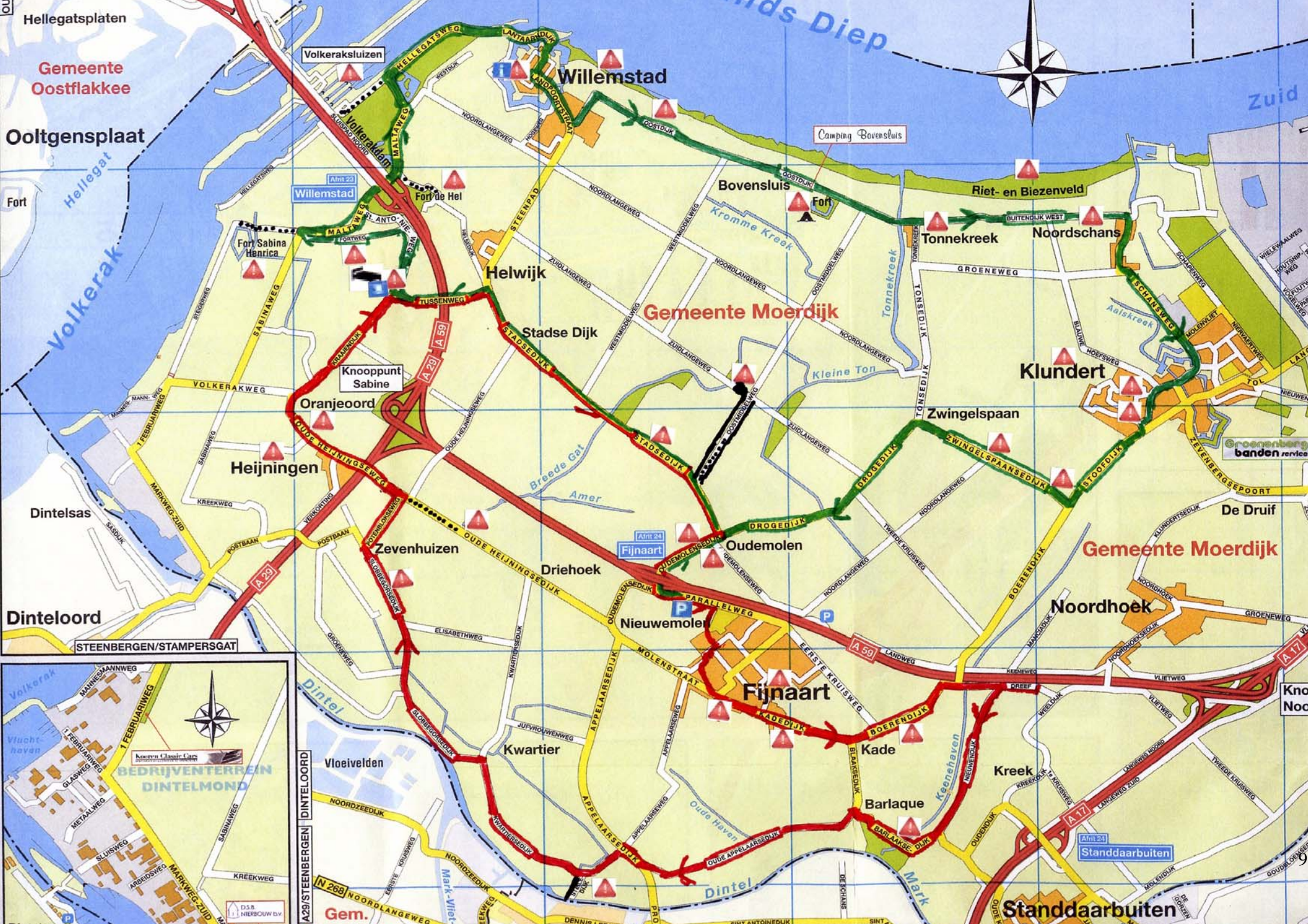
RA **Zwingelspaansedijk**, RE **Engelse Cottagetuin de Stekkenplek**,

LA Drogedijk, RD **Oudemolensedijk**,

LI **Korenmolen de Oude Molen**,

onder snelweg door La naar carpoolstraat.

De Rode en Groene Route is ook als één route te rijden en is dan 45 Km.

Hellegatsplaten

Gemeente Oostflakkee

Ooltgensplaat

Fort

Volkerak

Volkeraksluizen

Willemstad

Camping Bovensluis

Willemstad

Helwijk

Bovenluis

Riet- en Biezenveld

Fort Sabina Henrica

Fort de Hel

Fort

Tonnekreek

Noordschans

Knooppunt Sabine

Stadse Dijk

Gemeente Moerdijk

Klundert

Heijningen

Oranjeoord

Zevenhuizen

Driehoek

Oudemolen

Zwingelspaan

Gemeente Moerdijk

Dintelsas

De Druif

Dinteloord

STEENBERGEN/STAMPERSGAT

Nieuwemolen

Fijnaart

Noordhoek

Vloevelden

Kwartier

Fijnaart

Kade

Kreek

Barlaque

Kreek

Gem.

Standdaarbuiten

Kno Noo